

Əzizim Elçin İsgəndərzadə!
Sənət adamları yaşa dolduqca ilkinlərdə görünməyən müxtəlif çalarlı "yubiley" sözləri onların həyatında yer almağa başlayır. Bundan qaçmaq, yan durmaq səmimiyyətə söykənmir. Zənnimcə, sənətçinin taleyində baş verənlər qələmində görünməlidir.

Bu ilin noyabrında iki özəl yubiley iki əl, iki qol kimi məni qucaqlayacaq. Birincisi ömür-gün yoldaşım, 6 əsərə bərabər 6 övladımın anası Şəfiqə xanımla ailə həyatı qurmağımızın 60 ili tamam olur. Və həmin ilə, həmin aya daha bir yubiley hadisəsi təsadüf edir. Bəli, söz verdiyin kimi, bu ilin noyabr ayında, ailə yubiley toplantısına bir-iki gün qalmış yeni kitabımı mənə - ədəbi müəlliminə çatdıracaqsan. Barışa meyilli olan "Savaş" adlı iri həcmli kitabım Sənin mənə 15-ci təmənnasız töhfədir. 15 də dəyərli bir yubiley rəqəmidir. Sənin xeyirxah əməyini, ərmeğanını nümayiş etdirən bu yubiley rəqəmi bizim "60" adlı ailə yubileyimizə qatılacaq, qovuşacaqdır. Bundan da qiymətli təbrik olarmı?!

Minnətdarlıq əlaməti olaraq Sənə ünvanlanan "Təşəkkürnamə" üzərində əvvəlcədən gəzişmələr edirdim. Nə deyim, necə deyim ki, təkrara yol verməyim. Elə bu ərəfədə sanki açıq səmada şimşək çaxdı. Sən Gəncəyə - müəlliminin ayağına ildırım sürətli gəlişinlə məni mat qoydun. Bir dəqiqə də olsa ləngimədən, evimə qonaq düşmədən şəhərdə özünün 5 cildlik kitabınla məni şərəfləndirib, "Hunday"ına bir "qamçı" vurub yenidən Bakıya qanadlandı. İsrarın heç nəyə gücü çatmadı. Fəaliyyətinə belə olub Sənə "Cənab Tezlik" demişdim. Doğru olan qənaətimlə bir daha barışmalı oldum.

Müəllifin - Sənin 30 illik şəxəli yaradıcılığın bu beşcildlikdə öz əksini tapmışdı. Şagirdin müəlliminə töhfəsini əzizləyə-əzizləyə nəzərdən keçirdim. Cildlərin içlərinin sanbalı üzvlərinin nəfisiyi ilə həmahənglik təşkil edirdi. Hər cild görkəmli bir imza sahibinin - xalq şairləri Məmməd Arazın, Nəriman Həsənzadənin, Zəlimxan Yaqubun, Əməkdar incəsənət xadimi Azər Turanın aparıcı sözləri ilə açılırdı. Qürur hissi duydum ki, mənim "Uzağa uçan söz arısı" adlı yazım ön söz kimi 4-cü cildə daxil edilmişdir. Kitabların beşinə də ünlü imza sahibi, professor, Millət vəkili Nizami Cəfərov redaktorluq etmişdir. Əzizim Elçin, bu möhtəşəm beşcildlik bir daha onu sübut edir ki, Sən öləri bir söz adamı deyil, dünyanı dolaşan ədəbi peyklərdən birsən.

Beşcildliyin qəfil, həm də xoş gəlişi mənim üzərində iş apardığım "Təşəkkürnamə"mə fasilə verdi. Səbəb o idi ki, Sənin yazılarının cazibəsindən çıxmaq çətin idi.

Bu yerdə maraqlı bir hadisəni xatırladım. O vaxtlar orta nəslin nümayəndəsi sayılan yazıçı İsmayıl Şıxlının ədəbi hadisəyə çevrilən "Ayrılan yollar" romanı "Azərbaycan" jurnalında hissə-hissə çap olunurdu. Roman Azərbaycan kəndində baş verən hadisələrdən bəhs edirdi. Əsəri oxuyan böyük yazıçımız Mirzə İbrahimov təəssüratını mətbuatda bildirdi. Sən demə, Mirzə müəllim

SAĞ OL, TƏLƏBƏM!

Görkəmli şair-alim Elçin İsgəndərzadəyə məktub

də kənd həyatından bəhs edən (yəqin ki, "Böyük dayaq" imiş) roman üzərində işləyirmiş. Geniş ürəkli yazıçı təəssüratında bildirirdi ki, o da eyni mövzulu əsər üzərində işləyir. Ancaq "Ayrılan yollar"ın təsiri məcbur edib ki, o, öz yaradıcılıq işinə ara verib İ.Şıxlının əsərini sonacan izləsin. Sənin bu qəfil kitablı gəlişinlə o, böyük qələm sahibinin yaşadığı halı mən də yaşamağı oldum.

Cildlərə nəzər yetirirəm: 1-ci cildə şeirlər, 2-ci cildə poemalar, 3-cü cildə məqalələr, ön sözlər və

olub. Gəl bu müqayisəni cəmiyyətlərin üzərinə köçürək. Cavan Qərb (Avropa) qoca Şərqi şagirdi idi. Bu yarışmada kimlər irəli çıxdı? Əlbəttə, şagirdlər. Etiraz etmək dialektikanın irəli gedən təkərinə mane olmayacaq. Mən etikanı qəbul edirəm, Sən də gerçəyi qəbul elə.

Belə Qayıdaq Şəfiqə xanımla mənim qızıl toy (60 illik) ömür-lüyünə. O, həmin vaxtın yetişəcəyi gün üçün (15 noyabr) darıxır. (Tarixin xoş təsadüflərinə bax: 15 noyabrda nəvələrimizdən Vüqar

Düzüldü övladların yan-yan, oldun
özünə mənsub olmayan ana.
Hələ bu harasıdır
Nəvələrin övladlarından bətrə
bəhsə girdilər,
sənə
təntənəli "Nənə" titulu verdilər.
İşlər deyildi asan,
indi də
nəticə iştahındasan.
Özün üçün yaşamağı unutdun
Baxdın sola, baxdın sağa,
İşıqlı bir ömür qoydun ortalığa.
Böhləndün tirə-tirə,

Bu avtoqrafda İsgəndərzadə ailəsinin son 31 illik tarixində sıralamada ilk dəfə bu ailənin - kiçik dövlətin bayrağı kimi ideallaşdırdıqları və müqəddəsləşdirdikləri Ustad Qərib Mehdiyədən öncə bir isim yazıldı - Əziz Şəfiqə müəllimə ismi! Yəqin ki, Ustad buna görə bizi bağışlayar. Səbəb çox sadədir. Bizə görə Şəfiqə müəllimənin Dədə Qəribin 8-ci onillik zirvəsini aşmasında və gözəl bir milli ailənin 6-cı onillik zirvəsinə varmasında "Qərib, hey!!!" deyən ana qədər rolu və xidməti olub.

Bu kitabı müqəddəs ailənin bu tarixi gününə hədiyyə etməklə, 65-də də sevə-sevə eyni hədiyyənin sevincini bizə yaşatmanızı Allahdan dua, Sizlərdən xahiş edirik.

Hər ikinizə sonsuz sevgilərlə:
Elçin, Afət, Əli.
15 noyabr 2018-ci il".

Sənin bizə dilədiyin xoş arzular hərarətli alqışlarla qarşılandı. Hamı ustadının xidmətində duran şagirdin şənəinə "Əhsən! Afərin!" dedi.

60 illik nikah təntənəsinin bir özəlliyi də ondan ibarət idi ki, mən başda yazıçı ər, yazıçı ata, yazıçı baba kimi oturmuşdum. Bu titulların mənə verilməsində Sənin müstəsna əməyin, xeyirxahlığı var.

Açıq danışmaq heç kimə əskiklik gətirməz. Sovet sistemi dağılanda maliyyə çatışmazlığı üzündən yazarların çoxusu tənidi. Necə deyirlər, biz avarları sıradan çıxmış qayıqlar kimi fırtınalı dənizin dalğaları arasında qərqlənirdik. Kimin bəxtinə xeyirxah "dalğıc" düşmüşdü, o, sahile çıxı bilirdi. Fəaliyyətini dayandırmıq məcburiyyətində qalan o "qayıqlardan" biri də mən idim. Elə bu zaman Sənin xilas-kar əlin mənim əlimdən yapışdı və yaradıcılıq qayığım batmaq təhlükəsindən xilas oldu. Bu fikri əvvəllər də demişəm. Xilaskarlığı bir dəfə nəzərə çatdırmaq bəs eləməz. O xeyirxah əməli təkrar-lamaq insanın iç dünyası üçün ancaq fayda gətirir. Budur, Sənin xeyriyyəçilik yolu ilə nəşr etdiyin 15-ci kitab əlimizdədir. Bu o deməkdir ki, Sənin sayəndə mən ədəbiyyatda hələ varam.

Prezidentlər, yüksək hərbi rütbəli ordu qoşunlarının qarşısından keçəndə deyirlər: "Salam, əsgər!". Bu gün Sən poeziya sahəsində çoxlu ödəllərin, elm sahəsində professor məqamının sahibisən. Buna baxmayaraq, mənim adım çəkiləndə Sən özünü tələbə hesab edirsən. Əmri generallar verir, qələbəni əsgərlər qazanırlar. O baxımdan ustadı göstəriş verən generala, tələbəni qələbə qazandıran əsgərə bənzətmək olar. Bu yazını həmin məntiqə söykənərək tamamlayır və deyirəm:

- Sağ ol, Tələbəm!

Uğurlarından həmişə qürur duy-yan ədəbi müəllimin: Qərib MEHDİ.

16 noyabr 2018-ci il



rəylər, 4-cü cildə müsahibələr, es-sələr və çevirmələr, 5-ci cildə haqqında yazılanlar və deyimlər toplanmışdır. Bu yazıların xeyli hissəsini vaxtilə oxumuş və fikrimi mətbuatda bildirmişəm. İndi tələsmədən oxumaqlarımı oxuduqlarıma qatıb bir daha oxuya-cağam - özümü zənginləşdirmək, özlərlə məlumat vermək üçün.

Amma birinci cildəki avtoqrafdan keçə bilmədim, onu oldu-ğu kimi bu yazıya daxil etdim: "Bu əsərlərin müəllifinin MÜƏLLİFİNƏ - əziz USTADIM və İDEALIM Qərib MEHDİYƏ sonsuz sayğı və sevgilərlə!!!"

Xarakterinə, dünyagörüşünə, sədaqətinə və qədrşünaslığına bələd olduğum üçün bu sözlərin köynəyi cıran səmimiyyətinə təəccüblənmədim. Bu fikri yazmışam, bir daha təkrar edirəm. Sən Gəncədə mənim rəhbərlik etdiyim "İlham" Ədəbi Birliyinə artıq şair və alim olaraq gəlmişdin. Orada azacıq cıllanmaq sənə bəs etdi. Respublikada məşhurlaşmaqda, dünyada (xüsusilə türk ellərində) tanınmaqda, müxtəlif ədəbi tədbirlərə qatılmaqda və oralardan qaliblər kimi qayıtmaqda, qiymətli ödüllər qazanmaqda bir müəllim, ustad kimi mənim azacıq - gözlə zorla seçilən payım var. Ancaq bu azacıq payı Sən hər dəfə həndəsi silsilə ilə çoxaldıb parçalayırsan. Bu yol valideynlərimdən aldığım tərbiyədən, məktəbdə keçilən dərslərdən, ustadlardan eşitdiyim nəsihətlərdən keçir.

Səni (o cümlədən, başqa şagirdlərimi) elə öyrətdim ki, sonra Səndən (o cümlədən, sizdən) öyrənə bilim. Dialektika bu fikri çoxdan təsdiq edib. Təsdiq etməsəydi, Sənin uğurların ustadının uğurlarından qat-qat üstün olmazdı. Bilirəm, etiraz etməyə çalışacaqsan, ancaq xeyri yoxdur. Yadıma salıram: Nəsimi Nəiminin, Aşıq Ələsgər Aşıq Alının şagirdi

toy edib, Nuray isə anadan olub). Bilir ki, həmin gün övladlar, nəvə-nəticələr, ən yaxın qohumlar təbrik nidası ilə bizə toplaşacaqlar. Geniş süfrə açılacaq. Yəqin ki, dövlətilər əliboş gəlməyəcəklər, hədiyyələr də olacaq.

Ancaq ömürdaşımın iki sürprizdən xəbəri yoxdur - bu yazının yazılmasından və Sənin təmənnasız çap etdirdiyin avtoqrafı mənim 15-ci kitabımdan. Sürprizlər açılarda qızıl toyun xanım tərəfi bərk sevinəcəkdir.

Söhbət toydan gedirsə, keçmiş ekskurs etməyə ehtiyac var. Toyumuzu 1958-ci il noyabrın 15-də məşhur xanəndə dəstəsi - xalq artistləri Həbib Əliyev, Əlibaba Məmmədov və tarzen Firidun Ələkbərov eləyiblər. O vaxtlar tək-cə oğlana bəy tərfi deyirdilər. Və onlar məni bəy taxtında oturdub ən yaxşı arzulara qərqləndilər, o ki var təriflədilər. İllər keçəndən sonra mən də ömürdaşıma xanım tərfi yazdım. İndi o tərfi bu yazıya əlavə etmək, mənə, yerinə düşər.

ANA ÖMRÜ

Ömür-gün yoldaşım Şəfiqə xanıma

Gəlişini alqışladı -

Tanrı sənə

bir ömür bağışladı.

Bu əta nə elə qısadır ki,

gileylənəsən;

nə elə uzundur ki,

əziyyətdən bezəsən.

Bəxtinə yazılan günlərin

ağı qar,

qarası kömürdü,

əgər qədrini bilsən,

özünə bəs edən ömürdü.

O vaxt ki oldun

anamin gəlini,

qırdın bütöv ömrün belini.

Yola saldın qızılıq səltənəti,

yeni görkəmdə göründün -

könüllü yarı böhləndün.

